İSTANBUL'A GİDİYORUM!

HÜSREV KESKİN

2 Eylül günü Cenevre'de yapılan barış müzakerelerinden sonra, Aliya İzzet Begoviç "müzakerelerin çıkmaza girmesi sebebiyle bundan sonra ne yapacaklarına" ilişkin sorulara cevap verirken, "evvela İstanbul'a gidip Mister Demirel'le konuşacağım sonra da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne durumu anlatacağım" dedi. BBC'nin saat başı haberlerinde hayli yorgun, ümidsiz, kederli ve vakur yüzünü seyretmekten tarifsiz hüzünlere düştüğüm Begoviç'in İngilizce söylediği bu cümledeki "İstanbul" kelimesinin kusursuz Türkçe telaffuzuna takılıp kalabilirdim, ama öyle olmadı; beni asıl yaralayan "İstanbul'a gideceğim ve Demirel'le konuşacağım" ibaresiydi. İstanbul'a gitmenin, Demirel'le konuşmanın damarlarındaki kanı çekilen Bosna'yı diriltmek yönünde hiç bir faydası olmayacağını artık herhalde anlayan Begoviç'in *yine de* İstanbul'a ve Demirel'e sığınışında mağlubiyetlerin, adaletsizliğe ve insafsızlığa uğramanın, kendi kaderine terkedilmiş olmanın, can havliyle yapılan son hamlenin de boşa çıkmasının yarattığı o emsalsiz tevekkülü ve artık herşey olabilirin canlandırdığı cesareti hayli burkularak keşfettim. Begoviç yenilmişti, Bosna elden gitmişti, Boşnakların artık bir vatanları yoktu, ellerinde kalan toprakların da bir müddet sonra talan edileceği kesindi. Kaderin içinde yaşadığı zaman dilimi içindeki görüntüsü Begoviç'i mutsuz kılıyordu, farkındaydı, olmasını istediği şeyler bir türlü olmuyordu. Cümlesini bitirip bir efsane kadar güzel yüzlü insan Haris Sladzic'le birlikte yağmurda arabasına doğru yürürken, BBC'deki görüntüler Begoviç'in yine yağmur altında İstanbul'a gelişiyle sona erdi. İçimdeki büyük sıkıntıya rağmen Begoviç'in, Riyad'a, Tahran'a ya da Kahire'ye değil de İstanbul'a

gelişinde bir mânâ aradım. Cenevre'de yağmurun uğurladığı Begoviç'i İstanbul'da yağmurun karşılamasında bir mânâ aradım ve bulduğum şeyin ancak nefret ve inkârla ifade edilebileceğini farkettim. Beni Begoviç'le ortak kılan şeyin hiç bir işlevinin kalmadığını farkettim. Ne Begoviç benim giderek bir lükse dönüşen hüznümü giderebilecek güce sahipti ne de ben Begoviç'in çektiği acıları azaltacak cesaret ve inanca. Kendi korkaklığım, aptallığım, inançsızlığım tamamdı; bunlardan şüphem yoktu da ben yine de saldıracak, suçlayacak büyük ve dayanılmaz bir şey peşindeydim.

Hiç bir şey ama hiç bir şey Bosna trajedisinde başından beri beni bu kadar etkilemedi; tecavüze uğramış Boşnak kadınlar, toplama kamplarında kemikleri sayılan insanlar, aç ve sefil çocuklar, arkadaşının mezarı başında sarsılarak ağlayan Boşnak asker...hayır, bunlar zaten yeteri kadar kötü ve yaralayıcıydı. Bunları hafızamdan hemen sildim, çünkü silmek mecburiyetindeydim; çünkü gerçekten insan hafızası, en azından benim hafızam bu yükü kaldırmayı başaramazdı. O gerilimi yaşamaktansa, unutmak en iyisiydi, öyle de yaptım. Unuttum, en azından unutmaya çalıştım. Ama Begoviç'in, "İstanbul'a gideceğim" sözünü unutamam; bu sözün altından kalkamam, bu sözün sahibine "hakkını helal et" diyemem ve bu sözün sahibi varkaldıkça, kimse kusura bakmasın, göğsümü gere gere "ben müslümanım" diyemem. Bunu kısık sesle de söyleyemem. Söyleyenlere tahammül edemem. Bana tahammül edilmesini de istemem, isteyemem. İtiraf etmek gerekirse *artık* ne yapılması gerektiğini bilmiyorum, *neyin* yapılamadığını ve *neden* yapılamadığını bilmek istemiyorum. Kendim de dahil olmak üzere bu çirkefe katılan, ortak olan, bu çirkeften sorumlu olan herkesi lanetliyorum. Daha önce bu sayfalarda Bosna-Hersek üzerine yazılanları hatırlamayın, onların önemi yoktu, onlar insanları rasyonel sayan, safdil, hatta aptalca bir iyimserliğin herşeyin üstesinden gelebileceğine inanan zararlı bir çocuksuluğun ürünleriydi. Gerçekle yüzleşmekten kaçınan, gerçeğin inciticiliğine karşı çıkamayan bir zavallılıktı onlar, onları boş verin. Dünya başka bir yerde dönüyor. Onun için Begoviç'in İstanbul'u bulabileceğinden şüphe ederim.

Bosna meselesi *herkes* için iyi bir imtihan vesilesiydi. Sonucu *herkes* biliyor ama ben de söyleyeyim: *Herkes* kaybetti. Hayır, kötü

sakallı Suudlar, petro-dolar pezevenkleri, İslam ülkeleri işbirliği teşkilatı filan değil kaybeden. Kendisini samimi olarak bu çizginin dışına koyan herkes kaybetti. Hayır barış yanlısı insanları, ırkçılığa, milliyetçiliğe filan karşı çıkan sosyal demokratları kastedmiyorum. İyi niyetli ev kadınlarını, tv ekranlarında seyrettiği vahşet sahnelerinden sonra ağlayarak starbirin verdiği dokuzyüzlü hattı defalarca arayan iyi yürekli ve namuslu aile babalarını kastedmiyorum. Kaybeden, biraz daha köklü bir şey. Hayır, mollalar ya da refahlıları, yahut temiz yüzlü cami cemaatini kastedmiyorum, onlar zaten kaybetti. Bu kaybedişten teker teker ya da toptan sorumlu olmanın gideremeyeceği o kadar şey oldu ki Bosna'da, şimdi yazıklanmanın ve içerlemenin dile getirebileceği tek şey, "ben aslında masumum" cümlesidir ki bu, yalandır hem de kocaman bir yalan. İstediğim tek şey, Begoviç'i işte burası İstanbul diye tekrar Bosna'nın ortasına götürüp bırakmak ve artık gelme, lütfen gelme, artık İstanbul yok diye haykırmak.

VADİ YAYINLARI

Bilim, felsefe ve hayatın diğer alanlarından derledikleriyle yanınızda olmaya devam edecek. Bekleyin!

BİLİM DEDİKLERİ
Alan Chalmers
Türkçesi: Hüsamettin Arslan
Bilim kavramının ve "bilimsellik" ölçütlerinin radikal eleştirisi. Kuhn, Popper, Feyerabend ve Althusser'in "bilim" ekseninde karşılaştırılmaları.

BİLİMSEL BİLGİNİN SOSYOLOJİSİ
Barry Barnes
Türkçesi: Hüsamettin Arslan
Thomas Kuhn'un bilim felsefesi ve metodolojisine katkıları ve bilimsel devrimleri açıklamasına yönelik bir kavrama isteği.

ÇAĞDAŞ TEMEL KURAMLAR
Quentin Skinner
Türkçesi: Ahmet Demirhan
Son otuz yılda felsefe ve sosyolojide bir hayli tartışma konusu olan Habermas, Althusser, Derrida, Gadamer, Foucault, Kuhn, Rawis ve Levi-Strauss gibi düşünürlere bir başlangıç kitabı. Alanında ilk.

MAX WEBER VE İSLÂM
Eleştirel Bir Yaklaşım
Bryan S. Turner
Türkçesi: Yasin Aktay
Weber'in İslâm hakkındaki görüşlerinin ve oryantalist eğilimlerinin güçlü bir analizi ve eleştirisi. İslâm sosyolojisinin temel konuları bağlamında Karl Marx ve Max Weber'in Doğu toplumlarına yaklaşımlarının betimlenmesi.

hiçbişey
Gökhan Özcan
Naif bir bilincin varoluş mücadelesini klasik bir öyküleme üslubundan ayrı olarak dile getirmesi. Gökhan Özcan bu ilk eseriyle yeni bir edebiyatın örneğini veriyor.

YAŞANTININ POLİTİKASI
R.D.Laing
Çev: Kemal Sayar
Yazar ve kitap hakkında çevirmeninin söyledikleri şunlar: "R.D. Laing, insanı şeyleştiren bir psikiyatrik anlayışı sarsmakla kalmamış, modern çağın karanlığını haykıran bilge kimliğiyle, bir dönem Batı dünyasında gönül odağı haline gelmiştir. '...) Laing'in bu kitabı iç dünyanızda med ve cezirler yaratabilir, okurken pek tekin sularda yol almadığınızı farkedebilirsiniz. Yine de hoş seyirler ola!..."

MODERNİTE VERSUS POSTMODERNİTE
Derleyen: Mehmet Küçük
Bugüne kadar Türkçe'de yapılmış en geniş kapsamlı derleme olmasının yanı sıra, postmodernizm tartışmalarının, aslında modernitenin sorgulanarak daha iyi anlaşılabileceğine yaradığını ortaya koyan bir yazılar toplamı.

AKIL VE TOPLUMUN ÖZGÜRLEŞİMİ
Jürgen Habermas Üzerine Bir Çalışma
Ahmet Çiğdem
Habermas'ın epistemolojiyi toplumsal bir teori olarak kurma çabasını anlamlandırmaya yönelik bu çalışma, eleştirel teorinin bilgi teorisinden kaynaklanan sorunlara verdiği karşılıkları ortaya koyuyor. Eleştirel bilgi teorisinin, zorunlu toplumsal ve siyasal bağlarının sergilendiği çalışma, sanırız Habermas ve Frankfurt Okulu'nun daha iyi tanınabilmesi için bir kılavuz niteliği taşıyor.

RASYONEL BİR TOPLUMA DOĞRU
Öğrenci Protestosu, Bilim ve Siyaset
Jürgen Habermas
Türkçesi: Ahmet Çiğdem - Mehmet Küçük
Frankfurt Okulu ve eleştirel teorinin 1960'lardan başlayarak en önemli ismi haline gelen, kamu oyu, epistemoloji, siyaset, felsefe ve toplum "bilimlerinde çağdaş düşüncenin önemli bir figürü olarak gündemdeki yerini her zaman koruyan Jürgen Habermas'ın Türkçeye kazandırılan bu ilk kitabı, öğrenci protestosu, bilim, ideoloji ve teknik konularında çokca sözü edilen ancak yeterince bilinmeyen bir takım düşüncelerin sunulduğu bir zemin olma özelliğini taşıyor. Habermas'ın Türkçe'ye kazandırılması, başlı başına bir yayım olayıdır; Vadi Yayınları düşünürün diğer kitaplarını da yayına hazırlamaktadır.

MAX WEBER DÜŞÜNCESİNDE SİYASET VE SOSYOLOJİ
Anthoy Giddens
Türkçesi: Ahmet Çiğdem
Anthony Giddens, günümüz sosyolojisinin öndegelen isimlerinden birisidir. Bu kitabında, sosyolojinin bir bilim dalı olaak özerkleşmesinde emeği geçen ve sosyolojinin çetişli alanlarına (din, iktisat, tarih) büyük katkıları bulunan Max Weber'in siyasi ve sosyolojik görüşleri arasındaki bağı yeniden inşa etmeyi amaçlıyor. Bu nedenle hem genel okuyucu hem de sosyoloji alanıyla ilgili olanlar için bir başvuru metni olma özelliğini kazanıyor.

ONE MAN SHOW
Nihat Genç
Edebiyat ve edebî bir sanat olarak roman postmodern çağda işlevini kaybetmiş midir? Roman, artık dilsel bir yapı olarak mı değerlendirilecektir? Yoksa romancı, gerçekliğe karşı etik olanı koyma mücadelesindeki Don Kişotluğunu sürdürecek midir? Nihat Genç, tek kişilik şovunda edebî olanla etik olanı kaynaştırmayı deniyor: Haykırıyor!

TARİHSELCİLİK VE GELENEK
Abdullah Laroui
Türkçesi: Hasan Bacanlı
Oryantalist söylemin radikal bir eleştirmeni olan Laroui'nin söylediklerini daha da anlamlı ve işlevsel kılacak; öteden beri tarih ve gelenek tartışmalarına tanık olan Türk düşüncesinin de kendisine bakmasını sağlayacak bir çalışma.

GÜNGÖRLER İŞ MERKEZİ - INKILAP SOKAK - 2/54 KIZILAY / ANKARA TEL: 435 64 89